Debreczen, 1898. XXV. évfolyam 158. sz. Hétfő, julius 11.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

Az önálló vámterület.

Budapest, julius 11.

A kiegyezés és a kvótakérdés dominálja a politikai helyzetet, sürü alkalmat nyujtva a közvélemény megnyilatkozására a sajtó utján. A nemzeti párt egyik vezérembere egy kötetet irt a kvótáról, persze a saját pártpolitikája szempontjából tevén ezt a kérdést tanulmánya tárgyává. A kormány szintén egy testes kötetet dobott oda az érdekelteknek az önálló magyar vámterületről. Ebben a kötetben az önálló vámterület életbeléptetése esetén alkalmazandó magyar autonom vámtarifára vonatkozó adatok vannak közrebocsájtva. Ez tulajdonképen egy előkészitett törvényjavaslat az önálló vámterületről és az autonom vámtaríféról. Ezen javaslat felett most julius 14-én szaktanácskozmány lesz és véglegesen elő fogják készíteni az önálló vámterületre vonatkozó javaslatot, melyet mindjárt be is fognak nyujtani, mihelyt meggyőződnek arról, hogy Ausztriával a vámszövetség ez idő szerint létre nem jöhet.

Ennek a javaslatnak és mostani publikációjának története ismeretes. A mult télen, mikor a vámprovizóriumot tárgyalták, a szélső balpárt, mely nem pusztán gazdasági, de pártpolitikai kérdést lát a dologban, arra sarkalta a kormányt, hogy az önálló vámterületet mindjárt egy csapásra léptesse életbe, a mérsékeltebb és higgadtabb többség megelégedett azzal, hogy egyelőre csak a kormány állittassa össze a magyar autonom vámtarifa megalkotásához szükséges adatokat, dolgozzon ki ez irányban javaslatot és afelett hivjon össze tanácskozást. Ezt a kormány az általa elfogadott határozati javaslat értelmében most teljesitette és ebből a rendkivüli becses, hasznos és tanulságos munkálatból láthatjuk, hogy csakugyan a többségnek volt igaza, mert azt az önálló vámterület fontos gazdasági érdekeink sulyos sérelme nélkül csak ugy hebehurgyán, máról-holnapra életbeléptetni lehetetlen.

A szélső balpárt tehát, ha követelését keresztül tudta volna vinni, most május elsejével, mikorra követelte az önálló vámterület kérlelhetetlen életbeléptetését, a legkegyetlenebb vámháborut zuditotta volna reánk, melynek gazdaságilag káros voltát nyöghetnénk jó darabig. Ide visz a pártfanatizmus, mely a helyes utat csak azért a csekély pillanatnyi sikerért képes elhagyni, mely látszólag általános politikai elveink egy kis töredékes része megvalósitását jelentené. A józan ész azt parancsolja, hogy a vám- és kereskedelmi ügyeknél maradjunk meg a gazdasági szempontoknál. Ezek mellett mérlegeljük a viszonyokat. Legyen ez gazdasági politikai kérdés. Ne legyen általános, közjogi sarktétel és pártpolitikai dogma. Még a függetlenségi elvi szompontokkal sem lehetne igazolni ennek az álláspontnak merevségét. Mert az ország gazdasági érdeke valóság, amelyet mindenki megérez és nem tetszetős, csillogó frázis.

Az előadói tervezet az önálló vámterület alapján áll, de számot vet a mostani tényleges állapottal és az átmeneti korszak követelményeivel. Miért is alakra és beosztásra nézve a mostani osztrák-magyar vémtarifát követi. Hisz tudjuk, hogy a külállamokkal való kereskedelmi és vámszerződéseink 1903-ig érvényesek és ezek az önálló vámterület esetén is irányadók lesznek. De vámkezelés átalakitása és egy uj rendszer behozatal sem történhetik egy pillanat alatt. Ne felejtsük továbbá azt sem, hogy kereskedelmi szakköreink ezt a mostani osztrák-magyar általános vámtarifát a mi gazdasági és kereskedelmi érdekeinkre nézve igen jónak tartják. Harmincz esztendő aalatt a mi forgalmi és kereskedelmi visznyaink teljesen ehhez idomultak, mintegy hozzászoktunk ehhez a vámtarifához.

De elvileg nem is térhetünk el, ettől ezután sem; ugyanis a mostani vámtarifának az volt a feladata, hogy egyrészt védje a magyar nyerstermelést, másrészt pedig a fejledező ipart. Nos, hát nekünk most épen ezen a kettős alapon kell berendezkednünk önállóan is, mert most ezen önálló vámterületen kell védeni nyerstermelési, de egyszermind ipari érdekeinket is. A mostani vámtételektől tehát valami messzire nem kalandozhatunk el. Aztán gondoskodni kell Ausztriával való gazdasági viszonyaink rendezéséről is. A mi nyersterményeinknek legközelebbi piacza mindenesetre Ausztria marad ezután is. Valamint a közös vámterület mellett a két állam lakossága számos olyan gazdasági és kereskedelmi összeköttetésbe jutott, a melyet mindkét fél kára nélkül most egy hirtelen csapással elvágni ugy sem lehet.

Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a mi fejledező iparunkat Ausztria fejlettebb iparával szemben a vámon is megvédelmezzük. Persze Ausztriának is meglesz ezután a korlátlan önálló joga ipari érdekeinek minél hathatósabb védelmére. De azért se nem akarjuk, de nem is gondolunk arra, hogy Ausztriával vámháboruba keveredjünk, sőt ezt határozottan kerüljük a meddig lehet.

Feltünik az önálló vámtarifában a bevételek fokozására irányuló törekvés. Ezt az ellenzéki lapok mindenféle okokkal iparkodnak kimagyarázni. Ezek közt van az is, hogy a hadügyi kormányzatnak lenne erre a bevétel fokozásra nagy szüksége, mivel a vámbevétel természetesen ezután is a közös kiadások fedezésére fordittatik első sorban. A hadügyi kormány pedig a béke létszámot fel akarja emelni, nagyon természetes tehát, hogy fedezetről is kell gondoskodni eleve és ezt a vámbevételeknél akarja elérni. Mi azt hisszük, hogy ez a következtetés kombinácziő, annak az immár megczáfolt hirnek akar kiegészitője lenni, hogy ugyanis a béke létszámot tetemesen fel akarják emelni. De ez nem bizonyult igaznak, nem lesz igaz a hozzáfüzött vámbevételi kombinácziő sem. El kell ismernünk, hogy ez a vámtarifajavaslat nagy gonddal, bölcs körültekintéssel készült. Ami kifogásolni való van rajta, azt majd a szaktanácskozmány előre láthatólag meg is igazitja. Igy tehát nem leszünk készületlenek arra az eshetőségre, ha az önálló vámterület alapjára kell helyezkednünk. Bár addig is mindent meg fognak kisérleni, hogy az osztrák-magyar vámszövetség az illetékes tényezők hozzájárulásával, alkotmányos uton létrejöjjön. De nem rajtunk fog mulani, ha ezzel a törekvésünkkel czélt nem érünk.

Az osztrákok ugyanis ennek az önálló vámterületről szóló törvényjavaslatnak közzétételét presziónak tekintik velük szemben. Azt mondják, hogy ez a magyarok részéről fenyegetés az önálló

vámterülettel. Hát ha félnek ettől az önálló vámterülettől az osztrákok, ne tegyenek olyan ajánlatokat a közös vámterületre nézve, a melyeket mi elfogadni nem tudunk, hanem az igazság és méltányosság alapján állva, kössük meg ujból a közös vámszövetséget. Ezt mi is akarjuk. Az osztrák sajtóban hangoztatott, azt a megjegyzést azonban, hogy ez a közzététel azt jelenti, hogy a vámügyi és a kvótaügyben most már junktimról szó sem lehet, magunk részéről is helyeseljük. De mi ezt kezdettől fogva hirdettük, mert a dolog természete mutatja, hogy a kvótakérdést el kell különözni a vám- és kereskedelmi ügyektől és még rekompenzácziő szempontjából sem szabad a kettőt összehozni. Mi nem tehetünk arról, hogy az osztrákok nehézkes felfogását ily későn lehetett felvilágositani. De talán még sem egészen későn.

R.

A béke felé.

(yl) A béke-galamb röpköd ma a kubai véráztatott csatamezők fölött. Még félénken, megriadtan száll ide-oda s nem találja helyét. De megjelenése egymagában reményt támaszt, biztat, hogy a háboru borzalmai után talán nem sokára véget érnek és a nyugalom jótekony csöndje fogja fölváltani az ágyu dörgésének. a sebesültek jajgatásának, a haldoklók hörgésének rémes zaját.

Több oldalról jelentik, hogy ugy Madridban, mint Washingtonban bizonyos hajlandóság kezd mutatkozni a békekötésre; sőt állitólag a sanjagói hareztéren a két ellenséges táborban is elterjedt a hir, hogy a fegyverszünetet a végleges béke fogja követni.

Bizonyára nincsen szándékunk kezességet vállalni ezeknek a tudósitásoknak a hitelességéért, hanem azt megelégedéssel konstatáljuk, hogy Európában mindjobban napirenden marad a kérdés, miképen ajánlhatnák fel a hatalmasságok közvetitésüket, a nélkül, hogy a hadviselő felek erre fölkérnék. Az orosz sajtó többször foglalkozott ezzel a problemával és ujabban arra az eredményre jutott, hivatkozással a japán-kinai háborura, hogy egyáltalában fölösleges a hadviselő felek a felszólitása; a hatalmasságok saját elhatározásukból is véget vethetnek a háborunak.

Ez ugyan meglehetősen koczkáztatott álláspont, mert például ki kényszeritené az Egyesült-Államokat az ellenségeskedés beszüntetésére; hanem azért figyelembe veendő, mint a békekivánság megnyilatkozása. A franczia közvélemény ebben a tekintetben is karöltve jár az oroszszal, a mennyiben szintén hathatósan sürgeti a békekötést. Sőt párisi jelentések szerint, a hivatalos körök is komolyan foglalkoznak ezzel az ügygyel.

Egy római tudósitás még tovább megy és azt mondja, hogy a kormányok bizalmas eszmecseréket folytatnak a fölött, micsoda lépéseket tehetnének a béke helyreállitása érdekében. Spanyolország részére azzal könnyitenék meg a békekötest, hogy az Egyesült-Allamok nem annektálnák Kubát, hanem Spanyolország hozzájárulásával független országnak nyilvánitanák. Hogy ez az állapot meddig tartana, az persze egészen más kérdés; most csakis arról van szó, miképen lehetne elháritani a békekötés utjából a pillanatnyi nehézségeket.

Mi a magunk részéről többször kifejtettük a jelenlegi spanyol-amerikai háboru teljes czéltalanságát a gyakorlati politika szempontjából. Egészen természetes tehát, ha föltétlenül hozzájárulunk azokhoz a törekvésekhez, amelyek szeretnék minél előbb megszüntetni a fölösleges vérontást.

Annál indokoltabbnak tartanók ezt, mert immáron elesik az egyetlen elfogadható magyarázat, amelylyel a spanyolok a háborut érthetővé tenni igyekeztek. Azt hirdették, hogy a becsület nem engedi meg, hogy kardcsapás nélkül lemondjanak az Antillák gyöngyéről.

Helyes.

Tisztelettel kalapot emelünk a spanyol önérzet előtt.

Ugy találjuk azonban, hogy a becsületnek elég van téve.

A spanyol nemzet szárazon és vizen egyaránt fényesen bebizonyitotta, hogy nem fut el gyáván az ellenség elől, hanem dicső őseihez méltóan megállja a helyét.

Mintán pedig az egész világ ezt elismeri, és uj dicsőség és uj babér fonja körül a spanyol lobogót, ugy gondoljuk, hogy a közismeretü büszke spanyol helyett most már a hidegen számitó politikai raison juthatna szóhoz. Ez pedig azt parancsolja, hogy békét kell kötni, még pedig hamar.

Nem a büszke, hanem a szintén közismeretü őrült spanyol volna az, a ki azért, hogy minél nagyobb grandezzával veszitse el Kubát, kész romlásba dönteni magát Spanyolországot. Ezt az őrültséget senki nem csodálná, hanem részvét nélkül fordulna el mindenki attól a nemzettől, a mely képes volna ilyen esztelen öngyilkosságra.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debreczen, julius 11.

Szombaton délután három órakor ülést tartott a jog- és pénzügyi bizottság a városháza nagy tanácstermében *Vecsey* Imre tanácsnok elnöklete alatt, melyen a bizottság tagjai szép számmal voltak jelen.

Első tárgy a takonykór által elhullott lovak tulajdonosainak kárpótlása ügyében küldött földmivelésügyi miniszteri leirat volt, melyre nézve határozták, hogy az ily tulajdonosok kárpótlását az állategészségügyi s ebadóból befolyó összegből pótolják.

Azután *Kovács* János és társainak a müjég gyártására vonatkozó kérvényét tárgyalták, de miután ennek érdemleges tárgyalásába nem bocsátkozhattak, a jövő gyülésre halasztották.

A bizottság mai tanácskozásának legfontosabb tárgya mindenesetre Mandel Imre ajánlata volt a város erdeiben tervezett *haszonfák értékesitésére* nézve Mandel olyan feltételek mellett hajlandó évente 10,000 köbméter haszonfát átvenni, köbméterenkint 5 frtjával, hogy az ő számitása szerint a városnak a mai jövedelemhez képest évi 11.089 frt fölöslege marad. Ezen ajánlattal kapcsolatban olvasták fel és tárgyalták Török Gábor erdőmester széles alapokra fektetett jelentését a város erdőségeinek értékesitéséről, amely jelentésben kimutatja, hogy az erdők ma is jóval nagyobb jövedelmet hoznak, mint amennyit a köztudat képzei s ezek a jövedelmek az eiárusitható fák könnyebben hozzáférhető módon és

TÁRCZA.

Elszalasztott boldogság.

Frangois Coppée.

Mint a legtöbb párisi bérház udvara ez is szük és sötét volt. Szemben egymással két ablak nyilott az ötödik emeleten és igy még is odasüthetett a nap reggel a jobboldali, este meg a baloldali ablakra. A mikor aztán a ragyogó juniusi napok árasztották sugárözönbe Párist, mintha két nyiló rózsakehely volna a háztetők sivár mezőin, e két ablak is kinyilott, hogy beáradjon az üde levegő és dus özönével elárasszsa a két kis szobát a szerelem örök forrása — a nap.

Igy éltek egymással szemben a fametsző Lefol Adrian és a müvirágkészitőnő: Robin Rózsika. De valahányszor a fametsző müremekeken finomult tekintete átpillantott a bájos szomszédnője ablakába, Rózsika szemérmesen lesütötte nagy kék szemeit. Már jó egy hónapja dolgoztak igy egymással szemben, mindegyik munkája fölé hajolva, a nélkül, hogy mélyen egymás szemébe néztek volna.

Pedig hát nevetséges lett volna feltételezni, hogy Adrian ne vette volna észre, hogy Rózsa üde, mint a frissen hullt hajnali harmat, orczája telt, mint az alma és piros mint a pünkösdi rózsa. Meg aztán Adrián szőke bajusza is olyan selymes volt, hogy illett volna reá az a kis hallgatag cseresnyepiros száj, a melynek ajka még szüz volt a perzselő férfi csóktól.

Ép ellenkezőleg nagyon is érdeklődtek egymás iránt, de az érdeklődés határait tul nem lépték. Ezeken a fönséges, tavaszi napokon, midőn fejük felett oly közel ragyogott a sugaras azur mennybolt ama kicsiny darabja, mely az udvaron látszott, midőn a szerelmes levelek gyönyörről és kéjről csicseregtek, a két fiatal teremtés, bárha kora reggeltől késő estig egymással szemben ültek, nem merte a közeledést megkisérleni. Alig merték egymást hosszu hetek utan szemérmetes zavarukban könnyed fejbólintással üdvözölni, midőn reggelenkint az ablakot kinyitották.

Adrián igézőnek látta ezt az üde frisseségü leányt. De mindjárt azt gondolta magában: Ez tisztességes leány, ezt el kell venni. A mire hirtelen e kérdés tolult fel lelkében.

— Miért nem? Megházasodni. Ily enni valóan gyönyörü teremtést venni a házhoz, óh mily öröm csak a gondolata is. És telve utálattal gondolt a magas termetü Irmára, a ki a szobrászoknak ült modellt és legutoljára szeretője volt.

Ez a dicsőség azonban nem tartott sokáig, mert rövid idő mulva mint annyi elődét őt is megcsalta.

Megházasodni! Igen, de a mesterség oly rosszul megy. Olyan keveset keres és összes vagyona az az ezer frank, a mit a nagybátyjától örökölt ez meg szegény leánynál nem elég a házi tüzhely megalapitására. És bárhogy tetszett is neked a leány, a kiről a házmesternétől megtudta, hogy szegény anyátlan árva és csak keresményéből él, elhatározásában habozott.

Rózsika szivében azonban Adrian előkelő arcza és szőke bajusza ugyancsak nagy felfordulást okozott. A szerelem a magányban ugy nő és kuszik magasra, mint árnyékban a repkény. Hisz más szórakozása se volt, mint hogy napestig odabámult Adrián ablakára, hogy szőtte, fonta a szerelem rózsaszinü selyemfonalából szüz lelkének első gyönyörterhes álmait.

Pedig milyen könnyü lett volna az ismerkedés! Csak ha egyszer is, a midőn

nagyobb kereskedői szellemmel való értékesitése által még fokozhatók. Hosszas, élénk vita után, amelyben részt vettek: Szabó Kálmán, Ábrahám László, Szántó Győző, Lengyel Imre, Bechert Manó stb. elfogadták Szabó Kálmán és Ábrahám László azon inditványát, hogy az erdők jövedelmeztetése körül a jövőben követendő elvekre nézve lehetőleg 1899. május 1-ig indokolt, kimeritő javaslatot dolgoztasson ki. A *Mandel Imre ajánlatát* illetőleg pedig véleményezi a bizottság, hogy a Szántó Győző inditványábaa formulázott minimális ár, (amely nagyobb, mint amennyi megajánltatott) 5000 frt biztositék bekivánás és évente 10.000 kb. haszon átvételének kötelezettsége mellett a tanács kösse meg Mandellel három évre a szerződést. Ha pedig az alkudozás eredményre nem vezet, abban az esetben hirdessen nyilvános pályázatot.

A honvéd gyalogsági laktanyában altiszti iskola helyiségeinek épitése vált szükségessé. E tervek szerint a laktanya serház-utczai szárnyát emeletessé épitik, miáltal a tisztikar kaszinó helyiséget is kap. Az épitési költségek 20560 frtra rugnak s a honvédelmi miniszter a fenntartási költségekre levonni szokott 10% nélkül 1236 frt bért biztosit az uj helyiségeknek a szerződés hátralevő idejére. A bizottság ezen feltételek mellett az épitést javasolja.

Utolsó tárgya volt az ülésnek a város által a *Ludovica akadémiára* még e század elején telt s azóta több izben gyarapitott alapitványáról alapitó levékiállitása, amely alapitó okiratnak tervei zetét a honvédelmi miniszter állapitotta meg.

A bizottság a város jogainak és érdekeinek biztositásával az alapitó levél szövegét elfogadván, — ezzel az ülés véget ért.

A debreczeni szinészet jövője.

Debreczen, julius 11.

A debreczeni szinészet jövőjével aktuális most foglalkozni. Két okból is alkalom van jelenben erre, hogy a debreczeni szinészet jövőjéről egyet-mást elmondjunk. Először, mert még csak két hó választ el a szini idény megnyitásától; s a mi még fontosabbá teszi a kérdést, a fővárosban nemrég tartott tárgyalások s az azokon hozott, a vidéki szinészetet érdeklő fontos határozatok.

A belügyminiszter elnöklete alatt nemrég a fővárosban ankét volt a vidéki szinészet rendezése tárgyában. Ekkor határozták el, hogy a vidéken a szezont tiz hónapra terjesztik ki s hogy a vidéki szinházakat államsegélyben részesitik.

Ugy tervezték, ha nem csal a hir, hogy a nagyobb városok közül öt, 10.000 forint államsegélyt kap.

Ezen városok között van *Debreczen* is, az a város, melynek szinészete a multban is hires volt s amely sohasem üzleti spekulácziók, vállalkozások tárgya volt, hanem mindig megfelelt annak a müvészi czélnak, mely a magyar szinházaknak, de különösen a vidéki szinházaknak teljesitenie kell.

Ez a czélja a vidéki szinházaknak; sajnos azonban, ma már számos vidéki igazgató nem tekinti a szinházat csupán a müvészet csarnokának, hanem kizáróla gosan csak üzleti vállalkozásnak.

A vidéken jövedelmezőség tekintetében a debreczeni szinházzal egy vidéki szinház sem versenyezhet.

A debreczeni közönség érdeklődése a szinmüvészet iránt még sohasem volt olyan nagy, mint mostanában. Igaz, hogy az érdeklődéssel igényei is fokozódnak s ez teljesen érthető is. A közönség áldoz, megkivánja az igazgatótól szintén az áldozatot.

Nem tulcsigázottak a mi közönségünk igényei. Csak azt akarja: olyan társulat müködjék itt, amelynek müvészi értéke arányban áll az ő pártfogásával, támogatásával, s amely méltó legyen a debreczeni szinház hirnevéhez.

Ez az ő igénye, követelése, ezt eddig is minden anyagi veszteség nélkül teljesithették az igazgatók, s most, mikor arról van szó, hogy a vidéki szinészetet a kormány az eddiginél nagyobb anyagi támogatásban részesiti: most még jobban megfelelelhetnek ennek a feladatnak az igazgatók.

A debreczeni szinház igazgatója, — nem pedig a város, — évenkint 10.000 forint segélyben fog részesülni a kormánytól s a várostól is kap évenkint pár ezer forint szubvenczió készpénzben s 3000 forintot meghaladó értékeket természetben.

Ez az anyagi hozzájárulás, segitség, szükségessé, sőt kötelességévé teszi az igazgatónak, hogy Debreczenben olyan társulatot szervezzen, mely ellen semmiféle tekintetben kifogás nem emelhető.

Müvészerőkből szervezze társulatát, ne legyen a debreczeni szinház gyakorló iskola, kezdő szinészek és szinésznők bölcsője.

Mentségül alig fogadható el, a mit a jelenlegi igazgató is hangoztatott a mult szini idény alatt, — mikor ugy a sajtó, mint a szinügyi bizottság figyelmeztette egyes hiányzó szerepkör betöltésére, — hogy nincs, nem lehet jobb erőket kapni.

Dehogy nem!

Figyelemmel kisérjük a vidéki és fővárosi lapok szinház-rovatait, majdnem mindig olvasható, hogy ez, vagy az a vidéki igazgató ezt vagy amazt a müvészt szerződtette, gyakran épen a fővárosi szinházaktól.

Tény, hogy a fővárosban alakult uj szinházak sok kiváló erőt hóditottak el a vidéktől, de folyton tünnek fel ujabb tehetségek, kik már kisebb vidéki szinházaknál müködtek; tessék ezeket szerződtetni.

A debreczeni szinháznak ma is kultur missziót kell teljesiteni. Debreczen központ, központja az ország egy nagy kiterjedésü vidékének s mint ilyen, hivatva van maga köré csoportositani a szomszédos városok, községek lakosait, s ami legfőbb kelléke: fejleszteni, minél magasabb nivóra emelni a szinmüvészetet s ez csakis ugy érhető el, ha Debreczenben a müvészi igényeket teljesen kielégitő szintársulat müködik.

Értem ezt, hogy nemcsak a klaszszikus müfajokhoz tartozó darabok előadására legyen kifogástalan a társulat, hanem a másik müfaj, az énekes darabok szereplői is.

Tapasztalat mutatja, hogy a közönség az énekes darabok iránt mind nagyobb érdeklődést tanusit. A miniszter is már régebben fejleszteni akarja az operát s e végből segélyt is ad a debreczeni sziháznak.

Vége lesz a vándorlásnak is; tiz hónapos lesz a szezon, a szinészek állandóan egy helyen maradnak, ninesenek kitéve az örökös bolyongásnak, ők is nagyobb kedvvel, több, fokozottabb ambicióval fogják végezni kötelességüket.

Ime minden tekintetben, minden oldalról biztositva van az igazgató, kitől elvárjuk, hogy tanulmányozza müködésének terepét és számoljon el az itteni müvészi boldogulás minden föltételével.

Föltesszük egy magyar szinigazgató lovagias gondolkozásától, hogy csak megérdemelt dicsérésben kiván részesülni,

---

reggel kinyitotta az ablakát. átkiáltotta volna: „Jó reggelt, aranyos Rózsika kisasszony!“ megtört volna a jég. Elcsevegtek volna, eleinte ugy ablakból ablakba, később aztán igen érdekes dolgokat sughattak volna egymás fülébe közelről.

Mindehhez nem is kellett volna áthidalatlan örvényeken keresztül törni, hisz elég lett volna, ha végig megy a folyosón és csendesen szerelmetes zavarral kopogtat. Rózsika szive hangosan dobogta volna a választ: Szabad. Az idill természetesen házassággal végződött volna.

Egy szep napon azonban Adrián ablaka csukva maradt. És csukva maradt másnap-harmadnap sokáig. De hisz ebből egy nap is örökkévalóság. Rózsika nyugtalanul lázongó szivvel kérdezősködött a házmesternénél, a kitől azt a választ kapta, hogy Adrián hosszabb időre elutazott.

Könnyes arczczal futott fel a lépcsőkön. Elutazott . . . Elutazott! A nélkül hogy csak egy barátságos mosolylyal elbuesuzottt volna tőle. Balga álom . . . Tévedt, igen tévedt. Sohasem is szerette . . . Milyen kiábrándulás . . .

Még elutazása előestéjyén is feltett szándéka volt Adriánnak, hogy bájos szomszédnőjével megösmerkedik. De egy dalcsarnokban, a hova több pajtásával elvetődött egy vörös haju koralajku dalos pacsirtával ösmerkedett meg, ő legalább azt hitte. Előadás után a kaczér énekesnő, utazó ruhában társaságukhoz csatlakozott és rögtön belebolondult Adrián szőke bajuszába és müvészies arczába.

Alig hogy elhangzott Adrián első nehézkes bókoló ömlengése, máris szaván fogta a Havreba készülő énekesnő.

— Ha olyan nagyon tetszem neked, jer velem Havreba.

De hisz majd hogy bele nem bolondult vörös, bódító illati hajába.

Öt perczczel később már mellette ült a málhákkal megrokott kocsiban és érezte ajka forró csókját szemén, ajkán, nyakán és dus fürtü hajában. És hogy pár perczre megállhatott lakása kapuja előtt és összekaphatta holmiját, a házfelügyelőnek meghagyta, hogy bizonytalan időre elutazik.

Aztán rohantak a vasuthoz . . .

Hosszu három hónapig szaladgált Adrián a vöröshaju szépség szoknyája után. A nyomor és lelki kin három hónapja volt ez. Szenvedélyes szerelme is oly mértékben lohadt, mint a hogy Adrián aranyai fogytak. Aztán az adósságcsinálás következett, csakhogy kielégitse e vöröshaju tündér szeszélyeit. Végre aztán heves jelenetek után, a melyeknél a szitok és sértő szavak sem hiányoztak, elhatározta, hogy szakit vele.

Kifosztva, kimerülve, fáradtan és zilált arczczal érkezett vissza Párisba. A hazmesterné nagyot kiáltott, mikor igy lesoványodva és züllötten látta viszont. Már dühösön rá akart szólni, mikor hirtelen bájos szomszédnője jutott az eszébe. Halkan tudakozott utána.

— Hja, Rózsika kisasszony a szegényke, már két nap óta el utazott. Nagyon sokat unatkozott az árva lelkem. Egy rokona, a ki Lyonban apácza, rábeszélte, hogy lépjen be a kolostorba segitőnőnek. Veresre sirta itthon a szemeit. De hát mit csinált volna? Egy szép leánynak, a ki a becsületes akar maradni, legjobb is a klastrom.

Mikor aztán szobájába felért, kis levélkét talált a földön:

„Éljen boldogul, három hónapig vártam. Szerettem.

Robin Rózsika.“

És Adrián is, mint minden ember, érezte, hogy elment a boldogság mellett és a helyett, hogy magához ölelte volna, elszalasztotta örökre, elszalasztotta . . .

F. **Gerő Attila**

hogy türelemmel meghallgatja a közvéleményt és a kritikától nem Dicsőffy Lorándoknak való kopott frázisokat vár, hanem tárgyilagos vélemény nyilvánitást.

Debreczenben, a protestantizmus fővárosában, ahol a szabad véleménynyilvánitás hagyományos tradicziő, hála Istennek a hirlapirónak nem kell attól tartania, hogy a szabad véleményeért meglakoltassák vagy terrorizálják, mert hiszen ha valahol, ugy Debreczenben szeretik az őszinte nyilt szót.

Komjáthy János, a jelenlegi igazgató pedig dicséretes példaképül szolgálhat minden igazgatónak abban a tekintetben, hogy tehetsége szerint igyekezett figyelembe venni a közvéleményt és nem indult csak az üres dicsérő szavak után, valamint emelkedett gondolkodására vall az is, hogy az olykor erősebb hangu kritika sem csüggesztette el, hanem mindenkor tudása szerint akart megfelelni hivatásának.

A következő szini évad elé annál nagyobb bizalommal tekintünk, mert van okunk remélleni, hogy jelenlegi igazgatónk két évi debreczeni müködése alatt szerzett tapasztalatait a harmadik esztendőben leghasznosabban fogja érvényesiteni a magyar szinmüvészet érdekében.

Lőw József.

Presbyteri gyülés.

Az elmult vasárnapra hirdetett, de a megjelent tagok csekély száma miatt egy héttel elhalaszlott presbiteri gyülést tegnap d. e. 10 órától tartották meg az egyházi épület tanácstermében, melyen elegendő számban jelentek meg a presbiterek.

A gyülésnek egyik igen fontos, ennélfogva széles medrü vitát keltő tárgya az egyház uj osztásu földjeinek haszonbérbe adása volt. A gazdasági tanács ugyanis a földek bérbeadását czélzó árverésről beterjesztett véleményes jelentésében kifejti, hogy bár a legtöbb haszonbéri összeget ajánló *Katona* Sándor volt, aki a jelenlegi bérlő *Hidvéger* Mihálylyal szemben mindjárt 500 forint felüligéretet tett, ennek daczára nem javasolja a földek bérbeadását nevezett részére megállapitani, mert hallomás, sőt biztos forrásból nyert értesülés szerint, az illető egyén vagyontalan anyagi biztositéka nincsen.

Hosszasan tartó, ugyancsak zajos vita után, melyben többen részt vettek, a gyülés elfogadta a gazdasági bizottság javaslatát. A presbiterium összes tagjai, három kivételével mellette szavaztak.

A második tárgy *Lovasy* Károly adóügyi tanácsnok átiratában kifejtett azon kérelme volt, hogy az egyházi adózásnál felmerült nagymérvü adóhátralékok rendezése végett a presbiterium hozzon határozatot s gondoskodjék a már odiózussá váló ügy rendes mederbe tereléséről, miután a kimutatások február óta nem könyveltettek el s e miatt sokzaklatásnak kitéve az oly egyháztag is, ki egyházi adóját már befizette. Az ügy tisztába hozatalára a polgármester, mint főgondnok és az egyháztanács főjegyzője felkérettek.

Ezután az iskolai ügyeket tárgyalták.

Komoly nézeteltérés merült fel a helybeli pénzügyigazgatóság és a presbiterium között. E hó 5-én birságolással való fenyegetés mellett hivta fel a pénzügyigazgatóság a debreczeni egyházat, hogy 15 nap alatt jelentse be az illeték egyenértéki adó alapjául szolgáló összes ingóságait.

Kiss Albert, *Kovács* József, *Juhász* Ignácz egyházi ügyész felszólalása után a közgyülés azt határozta, hogy küldöttséget biz meg annak megvizsgálásával: helyes, törvényszerü-é a pénzügyigazgatóság követelése; ha nem az, ebben az esetben törvényes időn belül *felebezéssel támadja* meg a pénzügyigazgatóság követelését.

A felsőbb leányiskolai igazgatótanács beterjesztette az intézet 1898/9. évi költség előirányzatát, amelylyel kapcsolatban kellő indokolással támogatva javasolta, hogy az iskola tanerői részére a korpótlék rendszeresittessék.

A korpótlék életbeléptetése által jelentékeny uj teher nehezedik az iskolafenntartó egyházra, de annak elvállalása alul tovább ki nem térhet, ha azt nem akarja, hogy legjobb tanerőit elveszitse az iskola; a felsőbb leányiskolával kapcsolatos elemi iskola tanitónőinek pedig országos törvény értelmében kell megadni a korpótlékot.

leányiskolába. A legmelegebben ajánlotta tehát Kiss Albert, az igazgató tanács elnöke, hogy *vallási, köznevelési és országos érdekből* fogadja el a presbiterium az igazgatótanács javaslatát.

Mint egy ember állt fel a presbiterium s azzal a lelkesedéssel, amely mindenkor kitör, valahányszor áldozatot kérnek tőle az iskolákért, szavazta meg a közgyülés a felsőbb leányiskola költségvetését a tanerők korpótléka rendszeresitésével járó uj terhekkel együtt.

Kisebb ügyek letárgyalása után a gyülés véget ért.

A városi szegényházból.

— Szegények öröme. —

A városi szegényházban alkalmi isteni tiszteletet tartottak tegnap abból az alkalomból, hogy kegyes jóltévők fiszharmoniumot, szószéket és urasztalát ajándékoztak a szegényház imatermébe. Az istenitiszteletre nagy számu előkelő közönség gyült egybe, emelvén a szegények örömét és az ünnepély diszét.

Ott voltak: *Körner* Adolf tanácsnok, *Simonffy* Imre polgármester képviseletében, *Szabó* József főszámvevő, *Szabó* Kálmán jegyző, a tanács részéről; a nőegyesülettől Veresné *Szathmáry* Teréz elnök, *Szabó* Kálmánné alelnök, özv. *Komlóssy* Imréné, *Brunner* Edéné, *Jablonczay* Kálmálmánné, *Joó* Istvánné, *Mayer* Emilné, *Szathmáry* Mihályné, *Szücs* Kálmán nőegyleti pénztáros. *Lengyel* Imre, *Márk* Endre, *Váczi* János a szegényházi bizottság tagjai, dr. *Balkányi* Emil szegényházi orvos stb. és a közeli kertségekről és tanyákról igen sok nő és férfi.

A vendégeket az istenitisztelet előtt az intézet udvarán *Roncsik* Lajos városi tanácsnok, szegényi bizottsági elnök üdvözölte, csinos és tartalmas beszédben körvonalozván a szeretetházzá és a dologházzá emelt intézet czélját és emberbaráti hivatását.

Ezután a közönség bevonult a tágas imaházba, mely zsufolásig megtelt, miután a szegényházi lakókon kivül, mintegy százötvenen vettek a közeli kertségekből is részt az isteni tiszteleten.

Megzendült a fiszharmónium mélabus hangja.

Majd felhangzott a „*Jövel szent lélek ur Isten*“ és a XXXIII. zsoltár, a gyülekezet ajkán. Az utolsó akkord elhangzása után föllépett a szószékre *Hajdu* Zsigmond püspöki titkár ev. ref. lelkész és egy a tőle megszokott magas szárnyalásu ima kiséretében áldást kért az Isten dicsőitésére hivatott uj hangszerrre. Majd a CL. zsoltár 1., 2., 3. és 4-ik verseit választván alapigékül költői hasonlatokban gazdag és lendületes beszédet tartott. A gyönyörü predikáczió után *Kovács* Mihály orgonista kántor müvészi játéka mellett a gyülekezet a 179. dicséret utolsó versét énekelte.

Istenitisztelet után *Roncsik* Lajos szegényházi bizottsági elnök és *Kiss* Lajos gondnok vezetése mellett a közönség megtekintette a szegényház berendezését, a szobákat, a konyhát, melyekben mindenütt a legnagyobb rendet és tisztaságot találták, majd megnézték a kertészetet, melynek csinos, gondos és tiszta kezelése mindenkit elismerésre ragadott.

Délután az élelmezési vállalkozó és *Kiss* Lajos gondnok a nap emlékére való tekintetből uzsonnával vendégelték meg az intézet szegény lakóit.

Virgula.

Margittay r.-kapitány halála.

Debreczen városának egyik rokonszenves, derék tisztviselője, a szelid, csöndes természetü *Margittay* Sándor III. kerületi rendőrkapitány tegnap váratlanul meghalt. Mindenütt mély megilletődéssel hallották ezt a szomoru hirt; — legnagyobb bánatba döntve hőn szeretett feleségét, gyermekeit, a kiket épen tegnap estére várt haza a csuzi fürdőről, de a kik, mikor megérkeztek, forrón ölelő apai karok helyett egy kiteritett, hideg holttestet találtak.

A tragikus esetről tudósitásunk a következő:

Margittay Sándor tegnap délután éppen haza indult a *Biká*-ból midőn hirtelen szivéhez kapott és segitség után kiáltott. Barátai felriadtak és orvos után küldtek. A beteg embert kivitték a folyosóra, de ott még hevesebben támadta meg a szivbaj.

A kávéház előtt elmenő dr. *Czakó* Zsigmond orvos sietett az első segitséggel, aki aggasztó szivgörcsöket konstatált a betegen. Ő és egy pinczér tehát kocsin hazavitték Margittayt, aki folyton a feleségét és gyermekeit emlegette. De a lakás zárva volt s e miatt az ugyanazon házban lakó *Laszgallner* Kálmán vasuti főmérnök egyik szobájában fektették le a már akkorra alig eszmélő beteget.

Czakó minden rendelkezésére álló eszközt és módot felhasznált az élesztésre. A szervi szivbaj halálos bántalmain már nem segithetett s hat óra felé Margittay Sándor kiszenvedett. Felesége és gyermekei, mit sem sejtve a viszontlátás örömével eltelten, hét órakor hazaérkeztek. Laszgallner Kálmán közölte velök a lesujtó gyászos hirt, amely a legjobb apa és férj halálának hire volt.

Családja a következő gyászjelentést adta ki:

A. B. F. R. A. Özv. Margittay Sándorné szül. Urbányi Teréz a maga, valamint gyermekei: Sándor, Endre, Ilona, Béla, Gyula, Zoltán és Dezső, továbbá testvérei: Dömsödy Béla és Jolán Horváth Menyhértné, valamint huga Kaszin Teréz és számos rokonok és sógorok nevében mely fájdalommal tudatja a szeretett férj gondos édesatya és szerető rokonok Margitfalvi Margittay Sándornak Debreczen sz. kir. város rendőrkapitányának folyó év és hó 10-én esti fél 7 órakor életének 52-ik, boldog házasságának 20-ik évében szivszélhüdés következtében történt váratlan és lesujtó elhunytát. A megboldogult drága hamvai f. és hó 12-én d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. vallás szertartása szerint Széchenyi-uicza 20. számu háznál tartandó ima után a Kossuth-uteczai sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre a megboldogult rokonait, barátait és tiszttársait fájdalomtól megtört kebellel meghivjuk. Kelt Debreczen, 1898. julius 11. Béke poraira!

A temetést a „*Kegyelet*“ rendezi.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára irni, ha lehet porzó nélkül!

— **A király a Magas-Tátrában.** Uj-Tátrafüredről irják, hogy az idei Szepességi nagy gyakorlatok után a király kiséretével végigutazik a Magas-Tátra fürdőtelepein. A minap járt ott az udvari és katonai vegyes bizottság a főispán, alispán, Görgey ezredes és néhány udvari tisztviselő vezetésével és kijelölték az utvonalat a melyen a király átutazik. Poprád-Felkán lesz a megérkezés, innen a király Tátra-Lomniczra, majd Ó- és Uj-Tátrafürenre kocsikázk. Uj-Tátrafüreden ugylátszik, hosszabb pihenö lesz, mert a bizottság megtekintette az éttermeket és élénken kérdezősködött a viszonyok felől, Hogy a király és kisérete Uj-Tátrafüreden megszáll-e, nem bizonyos. Hanem még aznap tovább utazik a Csorbai-tó felé, ahonnan fogaskereküvel tér vissza a vasuthoz, ahol az udvari vonat vár.

— **A Margittay alapitvány.** Margittay Sándor rendőr kapitány váratlan halála teszi időszerüvé, hogy megemlékezzünk arról a szép nagy alapitványról, amelyet a debreczeni kollegium „Margittay-alap“ név alatt kezel. Néhai *Margittay* István debreczeni hires orvos a hatvanas években péterfiai emeletes házát a kollegium különféle czéljaira, első sorban egy *tanszéki alapra* hagyományozta, azzal a szolgálmánynyal, hogy a kollegium évente 700 frtot fizessen unoka öcsének Margittay Sándornak, mig él. Most hogy Margittay Sándor meghalt, — az alapitvány összes jövedelme a kollegiumot illeti, mely azt egyideig még tőkésiti.

— **Követésre méltó példa.** A tetétleni ev. ref. 30 öles hosszu iskolát, mely bizony eddig elég elhagyatott állapotban volt, a több jótékonyságokról ismeretes B. Szutor András és neje Debreczeni Juliánna tetétleni lakosok saját — mintegy 600 frt — költségükön kitataroztatták és a mi fő az elébe a már rég tervbe vett, azonban az egyház szegény anyagi helyzete miatt, mindeddig elmaradt — csaknem nélkülözhetetlen menhely, hol az iskolás gyermekek esősidőben és a nagy melegben az óra közben kapott szünidőben tartózkodhassanak — végig az iskola épülete elé egy két öt szélességü igen szép kivitelü ereszt csináltattak, mely épités által az iskola épülete szépség tekintetében is nagyot emelkedett, az iskolás gyermekek pedig azzal azt nyerték, hogy szünóra alatt esős vagy igen meleg időben nincsenek kényszeritve a 108—123 gyermek által befolyt szellőzetlen iskola poros, büzhödt levegőjét szivni, mivel az alatt egész kényelmesen játszhadozhatnak; áldják is érte a jóltevő épittetőket.

— **Magyar név.** Ismét egy városi tisztviselő magyarositotta meg idegen hangzásu nevét. A belügyminiszter megengedte *Schestauber* János városi épitésznek, hogy vezeték nevét „Szilágyi“-ra változtassa.

— **Városaink adósságcsinálási mérve** Uj folyóirat jelent meg julius hó 1-én Budapesten. Czime: „Államgazdasági Szemle“. E lapból veszszük ki a következő bennünket is érdeklő adatokat:

A törvényhatósági joggal felruházott 26 magyar város vagyoni állapotát, illetőleg azok aktiváinak és passziváinak csak félösszegeit és itt is csupán a milliókat vetve egybe, kitünik, hogy egy-egy város vagyonmérlege akkor mutat normális viszonyt, ha a terhet, a vagyon értékének 29 százalékát nem haladják meg. Debreczen vagyona 21 millió, terhe: 4 millió, az adósság-összeg az aktivák összegéhez viszonyitva 19 százalék. — Ezzel összehasonlitva a többi vidéki városokat, látjuk, hogy Szeged vagyona 22 és fél millió frt értékü, terhe 6 és fél millió, esik 100 frtra 33 százalék. Nagyváradnak a statisztikai adatok szerint 10 millió frt vagyona, 4 és fél millió frt terhe van. Esik 100 frtra 45 százalék. Kolozsvár vagyona 8 millió, terhe 2 és fél millió, a viszony 31 százalék. Pozsony vagyona: 6 millió, mely két és fél millió teherhez viszonyitva 42 százalékos viszony számot mutat. Arad vagyona 5 és fél millió, adóssága 2 millió = 36 százalék. Ezen táblázat érdekes és konzekvenciájában mélyreható gondolkodásnak szolgáltat alapot. Igy leggazdagabb a főváros 144. és fél millió vagyonnal és 42 millió teherrel, esik 100 frtra 29 százalék. Legszegényebb pedig Selmeczbánya 1½ millió vagyonnal és 1 tized millió teherrel, esik 100 frtra 7%. Budapestet gazdagságban követi Szeged, ezt Debreczen. Ezek után jön Nagyvárad s utánna sorakoznak Kassa, Temesvár, Kolozsvár és Pécs, mig Pozsony, — Kecskemét és Arad már jóval mögötte maradnak. — Legnagyobb adósságcsináló városunk Fiume 60 százalékkal, azután Sopron 57 százalékkal és Hódmezővásárhely 50 százalékkal, enyhébben, de mégis hévvel csinálják az adósságokat még Nagyvárad 45 százalékkal, Pozsony, Kecskemét 42—42 százalék mértékkel.

— **Közigazgatási bizottsági ülés a megyénél.** Hajduvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt *Degenfeld* József gróf főispán elnöklete mellett ülést tartott, melyen az egyes szakreferensek a megye mult havi állapotáról szóló jelentéseiket terjesztették elő.

— **Eljegyzés.** A debreczeni helyörség egyik közkedvelt tisztje Schuster János 39. gyalogezred fühadnagya eljegyezte *Takács* Ferencz ügyvéd bájos és nagymüveltségü leányát, Violát. Az igaz szerelemből kötött frigyhez az ösmerősök, jó barátok őszinte szerencsekivánatai füződnek.

— **Gazdasági bizottsági ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága julius hó 8 án d. u. 3 órakor az egyháztanácstermében ülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek.

— **Emlékfüzet.** Ilyen czimü füzet jelent meg, mely *Veresné Szatmáry* Teréz a debreczeni jótékony nőegylet elnöke maradandó érdemeinek van szentelve azon alkalomból, hogy ő felsége a koronás arany érdemkeresztel tüntette ki. A kis füzet *S. Szabó* József, nőegylet buzgó titkárának avatott tollát dicséri. Keresetlen egyszerü szavakban van méltányolva az az áldásos müködés, amelyet az ünnepelt urasszony oly hosszu időn át kifejtett a jótékonyság terén. Igen szép leirása következik az életrajz és egy méltató czikk után annak az emlékezetes ünnepélynek, amidőn *Dégenfeld* József gróf főispán a koronás aranyérdemkeresztet átnyujtotta, Az első lapon az elnöknő jól sikerült arczképe látható. A füzet a Csokonai nyomdából került ki. Ára 20 krajczár. A tiszta jövedelmet a népkonyha javára forditják.

— **Lótartó gazdák figyelmébe.** A nagyméltóságu m. kir. földmivelésügyi Miniszter ur 6078/1898 számu rendeletével a város belterületén levő ló-állománynak hatósági állatorvosok által leendő megvizsgálását rendelvén el, ennek foganatositására folyó évi julius hó 14, 15, 16-ik napja, helyszinéül pedig a város istállója tüzetik ki. Fölhivatnak a lótartó tulajdonosok, hogy a város belterületén használatban levő lovaikat nevezett napokon reggeli 7 órától délután 6 óráig a város istállójához vizsgálatra vezessék fel.

— **Öngyilkos huszár.** Tegnap éjjel a honvédhuszár-laktanyában agyonlőtte magát *Ritter* Izrael közhuszár — nem őrmester, mint ahogy azt egyik reggeli lap irta. — Ritter Izrael mesterségére nézve czipész volt s gyakorlatokra nem is rukkolt ki, a század mühelyében dolgozott. Az éjjel felkelt s karabélyával a szájába lőtt és nyomban meghalt. Az öngyilkosság okát nem tudják annál inkább, mert Ritternek, mint század suszternek, jó dolga volt s felebbvalói sohasem szóltak neki.

— **Megszökött tolvaj tanoncz.** A kassai rendőrség ma átiratban megkereste a debreczeni rendőrséget, hogy nyomoztasson *Herz* Mór kereskedőtanoncz után, ki főnökétől, Garai Ármin kereskedőtől 324 forintot ellopott s megszökött. A kassai rendőrség azt hiszi, hogy a fiatal tolvaj Debreczenbe szökött.

— **Elveszett kutya.** A napokban elveszett egy hat hónapos, tigrisszinü buldog kutya. A kutyán nyaklánez is van s „Miss“ névre hallgat. A megtaláló jutalomban részesül, ha a honvéd huszárlaktanyában, vagy Bethlen-utcza 1120. sz. háznál átadja.

— **Vizsga a bábaképző intézetben.** A debreczeni bába-képző intézetben a tanfolyamot záró vizsga holnap, szeredán délelőtt lesz.

— **A félbolond.** Komor arczczal, a sablonos rendőri stylusba mélyen elmerülve körmölgeti a biztos a polgármesteri jelentéshez szükségelt adatokat, mikor a telefon berregő csengéssel megszólal.

Bosszankodva áll fel a biztos s lépeget a veszedelmes masinához.

— Halló! Ki beszél?

— A vasuti rendőrség.

— Mit akarnak?

— Kérem! Egy félbolond érkezett ide a vonaton, mit csináljunk vele?

— Várják meg, mig a másik fele is megérkezik! — adja ki utasitását a kellemes munkájában megzavart biztos!

— **Versenykuglizás.** A kedélyes időtöltésről ismeretes *„Polgári lövölde“* helyiségében tegnap ismét vidám társaság gyült egybe. Versenykuglizást tartottak, melyen 7 bábból (csak is elsőt találva) három dobásra legtöbbet ütött *Corbul* ezredorvos, a ki 15 bábbal vitte el az első dijat. A második, harmadik és negyedik dij *„ritterezés“* (Kugli müszó) után igy dőlt el: a másodikat 14 fával *Wolafka* Antal, a harmadikat *Vántsa* György szintén 14 gyel, a negyediket *Radeczky* László őrnagy szintén 14-gyel nyerték. Az ötödik dij a *Molnár* Ferencz-é, a hatodik dij *Szabó* Sándoré lett. A vidám hangulatot emelte a *Molnár* Ferencz „szög-sőre“ (lövészeti uj tóka). — Első dij volt 1 drb. 20 koronás, második 1 drb. 10 koronás, harmadik 1 drb. 10 frankos arany, negyedik dij 5, ötödik dij 3 és a hatodik dij 2 drb. korona, a hetedik dij 2 korona, melyre 12 bábbal van vagy 6 konkurens, a kik a jövő vasárnap fognak „ritterezni“.

— **Vidám versek** czimmel, Szirén-től, — mint irtuk — könyv jelen meg, mely már nyomás alatt van és pár hét mulva igen diszes kiállitásban kerül ki a sajtó alól. Fölkérjük az irodalom barátait, hogy Szirént könyvének kiadásában pártolja. Az előfizetési pénzek a Csokonai nyomdába küldendők.

— **Meghivás.** Az orsz. középiskolai tanáregyesület közgyülésére alakult *elszállásoló bizottság* tagjait f. év és hó

12-én délután 5 órakor a városház nagytermében tartandó zárülésre ezennel tisztelettel meghivom és teljes számban való megjelenésre felkérem annál is inkább mert ezen ülés igen fontos tárgyát a begyült adományok elszámolása képezi. Oláh Károly tanácsnok, elszállásoló biz. elnök.

— **A lövészet eredménye.** A vasárnapi lövészet eredménye a következő: Dijat nyertek: Legjobb mélylövéssel Baum Miksa 4 koronát. Legtöbb körlövéssel Szabó Sándor 4 koronát.

— **A szalmaözvegy.** A szálló igék és különösebb elnevezések kutatóit bizonyára érdekelni fogja, hogy a legtipikusabb nyári alak, a félrevágott kalappal hazárdirozó szalmaözvegy honnan kapta meglehetősen ismert és illő nevét, amelyhez minden esztendőben a fürdőszezon boldog heteiben szokott hozzájutni. A szalmaözvegy tulajdonképpen svéd eredetü szó. Igy hivják a régiek a sik tengeren evező hajósok feleségét; másfelé azokat hivták szalmaözvegyeknek, a kiknek mirtuszkoszoruja bánatos szerelmek után porba hullott. A középkori humoristák igy hivták a kikapós menyecskét, aki, ha az ura uton volt, egyre vigasztalót keresett. A század elejéig ezt a fogalmat kizárólag a női nemre alkalmazták s csak ujabban, mióta a fürdőzés annyira lábra kapott, keresztelték el az otthonhagyott férjet szalmaözvebynek. Azóta e szót oly vidáman kompromittálta a szabadjára eresztett duhaj férjek serege, hogy most már senki le nem veszi róluk azt, hogy ők szalmaözvegyek.

A háboru.

Madrid, julius 9.

Santiago Kubából érkezett távirat jelenti, hogy Shafter tábornok a Merrimac foglyainak Arias hadnagygyal és hét emberrel való kicserélése után fölszólitotta a parancsnokot, hogy vonuljon ki a városból, mert különben szombaton délben megtámadja Santiago de Kubát. A távirat hozzáteszi, hogy Santiago, daczára az élelmiszerek hiányának, a legvégsőig fogja védelmezni magát.

London, julius 9.

A Santiago előtt álló amerikai hajóhadról jelentik, hogy a Starward czirkáló hajó tegnap a visszamaradt spanyol foglyokkal Portsmouthba (Virginia) indult. Az összes foglyok száma 1750.

Washington, julius 9.

A hadügyminiszteriumhoz az a hir érkezett, hogy a mult éjjel tizenegy világitóhajó Santiagóba menet, a kubai parton a nagy vihar következtében elsülyedt. Emberélet nem veszett el.

New-York, julius 9.

A „New-York Herald"-nak jelentik Havannából: Toral tábornok visszautasitotta az amerikaiak javaslatát, hogy adja fel Santiagot és kijelentette, hogy el van tökélve a várost a legvégsőig védelmezni Blanco tábornok helyeselte Toral szilárd magatartását.

Ugyanama lap charlestoni távirata szerint Miles tábornok törzskarával a „Yale" hajón Santiago de Kubába elindult.

Madrid, julius 9.

Ugy hirlik, hogy Sampson tengernagy Blanco tábornokhoz táviratot küldött, amelyben Kuba kiüritését követeli és erre 48 órai határidőt enged. Vonakodás esetére az amerikai hajóraj a sziget minden kikötőjét bombázni fogja. Blanco megtagadta Sampson üzenetének átvételét.

A spanyol partok védelme.

Madrid, julius 9.

Camara tengernagy immár végleg elhatározott visszahivása a regens-királynő külön óhajtására történik. Mária Krisztina még hétfőn, mindjárt a santagoi tengeri ütközet hirének vétele után nyilvánitotta kivánságát, hogy Camarát visszahivják. A tengernagy visszaérkezése után a Földközi tenger partjaiu fog czirkálni hajóhadával, Beraza fregatkapitány pedig a most Kadixnál összevont harmadik hajórajjal fog az Atlanti oczeánon czirkálni, hogy igy mindenfelől megvédjék Spanyolországot az amerikaik esetleges támadásai ellen.

A minisztertanácsban elhatározták, hogy a spanyol partok védelmére megtesznek minden előkészületet. A kikötők parancsnokságainak már ki is adták az instrukcziókat az esetre, ha Watson hajóraja csakugyan támadólag lépne fel Spanyolország ellen.

Az irás müvészetéhez.

Egy angol ujság szerkesztője, akinek életét a rossz kéziratok ugy látszik nagyon elkeseritették, a következő „akasztófa-humortól" duzzadó tanácsokkal látja el munkatársait:

— Amig az ember mással is irhat, mint tintával és tollal, lehetőleg ne használja ezt a kettőt. Könnyen megtörténhetnék ugyanis, hogy az irás olvasható lenne és ez esetben nem kötné le eléggé a szerkesztő és szedő figyelmét. De ha mégis tintával és tollal kénytelen irni, legalább ne használjon itatóspapirost, ez már régen divatját multa. Ha az ember poczát csinál, nyalja föl a nyelvével, igy nagyobb területre terjesztheti ki meglehetősen egyenletesen. Az intelligens szedőnek nincs nagyobb öröme, mintha kibetüzhet husz olyan szót, amelyet ezzel olvashatatlanná tettek.

— Irásjeleket az ember ne használjon soha, miért tudja meg a szerkesztő, hogy mit akartunk mondani? Nagy betüket is fölösleges irni, legalább odatehetjük a pontot, ahová akarjuk. Fölösleges olvashatóan irni, ez mindig elárulja, hogy az ember valaha nyilvános iskolába járt. Rossz irás lángészre vall, sok iró ezzel tünt fel. Ehnélfogva legokosabb, ha irás közben becsukja a szemeit és ha olyan olvashatatlanul ir, ahogy tud.

— A nevekre nem szükséges nagy gondot forditania, a szedő ugyis tudja minden ember család- és keresztnevét a világon. Igaz ugyan, hogy a multkor Marisgon Sámuel neve helyett Mencuger Kajetán neve jelent meg a lapban, de ez végre is mindegy az olvasónak.

— Nagyon előnyös, ha az ember a papirosnak mindkét oldalára ir és azonfelül, ha van még mondanivalója: keresztben átirja a már teleirt lapon, az ilyen kéziratnak mindig nagyon örül a szerkesztő. A barna vagy kék csomagoló-papiros a legjobb kéziratpapir a világon, ha nincs kéznél, le lehet szakitani az utczán valamelyik plakátról egy darabot. Ez esetben tanácsos a csirizes oldalra irni. Ha a czikk készen van, az ember jól teszi, ha néhány napig még a zsebében hordozza és esős időben az utczán mutogatja. Jó dolog, ha az ember a kéziratból elveszit nehány lapot. Mindig nagy örömére szolgál a szerkesztőnek, ha a kézirat egyes lapjait nem épen sorrendben, de egymáshoz ragasztva kapja meg.

Az angol ujság szerkesztőjének keserü tanácsait megszivlelhetnék nálunk Magyarországon is.

Gyilkosság szeretetből.

Miskolczról irja tudósitónk, hogy ott párját ritkitó eset történt. Egy csinos fiatal asszony agyonlőtte az urnőjét, mert szerette, mert nem tudott tőle megválni. Kovács Juliánnának hivják a szomoru eset hősét. Most egy éve került Miskolczra s azóta Mayer József szolgálatában állott. Szorgalmas munkás volt, szófogadó s igy Mayerék hamar megszerették. Különösen a vendéglős sógornője, Czenszky Jánosné kedvelte meg, aki az idén januárban férjhez is adta a szemre való leányt Nánássy József bőcsei gazda-emberhez. Nánássy imádta a feleségét, a házassága mégis boldogtalan volt, mert az asszony minduntalan megtagadta vele szemben hitvesi kötelességét s nem egyszer jelentette ki, hogy utálja.

Három hónappal ezelőtt a fiatal asszony hirtelen ott hagyta az urát és viszszatért Mayerékhez. Hiába unszolták, kérték, hogy térjen vissza az urához, Kovács Juliánna kijelentette, hogy nagyon szereti Csenszky Jánosnét, nem tudja elhagyni s nála akar maradni holta napjáig. A fiatal menyecske a szolgálatában most is példás magaviselet, ragaszkodást tanusitott különösén Csenszkynét szerette. Mindig mellette volt és valóságos imádattal vette körül. Még aludni sem akart máshol, mint a Csenszkyné hálószobájában. Féltékeny volt mindenkire, akivel Csenszkyné szóba sem állt s nem egyszer mondta urnőjének:

— De jó is volna, ha a ténsasszonynyal együtt lehetne meghalnom.

Mult vasárnap a fiatal menyecske ura Miskolczra jött, hogy haza vigye a feleségét. Az asszony hallani sem akart erről. Hiába könyörgött neki az ura, hiába beszéltek a lelkére Mayerék, kijelentette hogy Csenszkyné mellett marad. És mikor látta, hogy mindenáron el akarják vinni, elhatározta, hogy elöbb megöli Csenszkynét, aztán magát emészti el. Ezt a tervét végre is hajtotta. Revolvert vásárolt és szerdán virradóra, amikor Csenszkyné rendes reggeli sétája után hazajött, négyszer rálőtt. Két lövés talált. Az egyik golyó a bal emlőnél hatolt a testbe és a hátsó bordák közt ment ki, a másik a szerencsétlen asszony ágyékába hatolt. A merénylet után Kovács Juliánna önként jelentkezett a rendőrségnél. Mikor megkérdezték tőie, hogy miért követte el a szörnyü tettet, zokogva felelte:

— Nagyon szerettem, nem birtam elhagyni.

Csenszkyné most élet-halál között lebeg.

Irodalom és müvészet.

* **A „Zenélő Magyarország"** zongora zenemü folyóirat V. évfolyam julius 1-én XIII-dik füzete különösen érdekes zenemü tartalommal jelent meg. Tartalmazza: 1. Lányi Ernő, Régi nóta, hires n óta. 2. Vékony deszka keritès. Magyar dalokat. 3. Wiedecke Ad. „Méhkas" induló (Bienenhaus Marschot.) 4. Reiser Ág. Tengerszemen. Idyllt hegedüre zongora kisérettel. 5. Tappert Vilmos. Vidám jó kedvvel! Salon darabot. Ily gazdag választékát és a legujabb zenemüveket találja meg a zongorázó közönség a „Zenélő Magyarország" minden füzeteiben. Minden füzet 10—10 oldal zenét ad. Előfizetési ára az ép most meginduló III. évnegyedben hat hasonló gazdag tartalmu füzetre 60 oldal zenetartalomnak 1 frt. Előfizethetni a „Zenélő Magyarország" kiadóhivatalában Budapest, VI. Csengery-uteza 62. a. szám, honnan mutatványszámot bárhova ingyen és bérmentve küldenek.

CSARNOK.

Föltámadás.

Regény. 44.

— Irta: **Uriel.** —

(Folytatás.)

— Megverekszem a nyomoruttal.
— A sorssal? . . .
— Nem.
— Kivel?
— Harkay báróval.

Ella heves kézmozdulatot tesz.

— Tud valamit? Tudja, hogy kétségbeesett helyzetemben őt akartam már fölkeresni, ekkor gondoltam önre.

— Köszönöm. Én mindig is érdeklődtem, sőt különösen érdeklődtem kegyed iránt, de ettől visszatartott . . .

A leány hevesen vág szavába.

— Értse meg, beteg a nővérem, segitenem kell rajta, de ez sok pénzbe kerül. Mondja, volt-e testvére, fiatal és jó, mint Ilka, a kit jobban szeretek most mindenkinél? Nem érti, milyen gyötrelem, kin a testvér haldoklását látni, remegni minden perczéért.

A zokogás elfojtja szavát.

— Pénz kell a doktoroknak . . .

Bendey kedvetlenül sodoritja bajuszát.

— Pénz!

— Pénz. — Leejti a kendőt s meghajlott fejjel, könytől átnedvesedett arczczal áll a fiatal ember előtt.

— Odadobnám életéért az életemet,

— Mennyi pénzzel szolgálhatok? Ah, még kérdem?

Eltünik a másik szobába s nem sokára nehány százas bankjegygyel tér vissza s hirtelen odacsusztatja a leány kezébe.

— Köszönöm.

— De kerülje Harkay bárót.

— Ha tudtam volna, hogy ön segiteni fog rajtunk.

— Nem volt nála? Igazán nem?

Ella, mintha tüzes tövis közé került volna, arczát hirtelen pir boritja el s görcsösen szoritja markába a pénzt, melyet szeretne az arczába dobni, de haldokló nővérére gondol s lankadtan válaszolja:

— Nem.

Csöndes, szelid megadás tükröződik vissza egész lényén. Aztán megindul az ajtó felé.

Bendey agyában őrült gondolatok kergetőznek. Nem hisz a leány kétségbeesésében, hiszen szinésznő. A ki már Harkay bárótól is pénzt akart kérni, feltehető arról, hogy a legelső kétségbeesett pillanatban majd akármilyen pénzes embert fölkeres. És ő, a ki annyi ideig sóvárgott e nőért, csak egy futó csókot sem lophat le arról a kivánatos ajakról? Eh, bolond, ha másnak engedi oda. Miért élvezze idegen, mikor neki is módjában van. Végre is annyi a leány, mint fa az erdőben. Ki bánja, ha egy fának leszedik virágát?

Ella e pillanatban éri el az ajtót s keze már a kilincsen van, mikor Bendey hozzáfut; megkerüli először, mint prédáját a vad, aztán hirtelen mellette terem, kitörő sziszegéssel ragadja át derakát s az első sóvár csókkal beszenyezi az angyali tisztaságu, gyönyörü arczot.

XXIV.

A poliklinika legtekintélyesebb belgyógyászai egymásután kiszállnak az üveges hintóból.

Ella előre siet.

Együtt van a két hires belgyógyász: Székes és Cserépy. Nagy könyörgésre jöttek el, mert a dult képü leány, a gyürött ruhában, előre lobogó hajjal, nem kecsegtette őket. Nagyon szép dolog az az irgalom és könyörületesség, de hát ebből nem él meg az orvos sem. Székes doktor pláne előre követeli a honoráriumot.

Ella elér az ajtóhoz, de mintha vasmarokkal huzná vissza egy kéz, hátrál; pedig szeretne berepülni, s szeretne futni és elrohanni valahová, akármerre, talán valami bánya vaksötét mélyébe, melyben jól el lehetne rejtőzni azzal a szörnyü tudattal, a mi most szinte kiverekedik bensejéből.

— Nos, nem nyilik ki az az ajtó. Nincs veszteni való időnk, — sürgeti Székes doktor, erősen megnyomja a kilincset aztán belöki az ajtót.

Egyenkint mennek be az orvosok, leghátul kullog a leány, szőke fejét lehajtva fekete kendőjére, melyet reszkető ujjai összefognak mellén, pillanatra odaemeli arczához, mintha félne, hogy valami különöst fedezne föl rajta,

Alig lépi át a küszöböt, fojtott zokogás üti meg fülét és három siró hang kiáltja felé:

— Késő! Késő!

Őrült sikoltás tör ki ajkán.

Áttör a doktoron s amint meglátja a konyha hátterében a három alakot: anyját és két nővérét, amint átkulcsolva egymás nyakát, sirnak, lekapja fejéről a fekete kendőt, siró kaczagással gyüri, tépdesi össze, aztán odadobja a sarokba.

— Hiába volna minden? Nem hittem, hogy meghal. Őrült voltam. Szerettem testvéremet, meg akartam menteni. Oh, de hát ki is tudta volna, hogy egy óra igy fog tönkre tenni mindnyájunkat!

Eközben inogó léptekkel megy az ajtó felé. A küszöbön mégegyszer megáll, kezével felszáritja könyeit, aztán megfordul; falfehér arcza merev, tekintete végtelen csüggedt és hangja az összezuzott lény szivtépő rezgése.

A doktorok szó nélkül távoznak el. Semmi dolguk sem lehet a halottnál; mit kereshet már ott a tudomány?

Ella belép a szobába. Ugy vonzza valami ahhoz az ágyhoz, és ugy fél mégis a halottól. Mint a bünbánó Magdolna vánszorog összekulcsolt kézzel az ágy mellé; kerekre nyilt, kidagadt szemekkel bámulja halott nővérét s rejtelmes sóvárgást fejez ki az egész arcza. Mintha csak azt mondaná: A te halálod pihenés; az én életem . . ? Ki tudná azt megmondani: micsoda?

Es ennél a gondolatnál inogni érzi lába alatt a földet és kering vele az egész szoba. Vigasztalan kétségbeeséssel zokogja:

— Igen, igen; te miattad . . .

De mintha megbánná, hogy szemrehányást tett a halottnak, engesztelő hangon susogja:

— Milyen jó testvérem voltál.

(Folyt. köv.)

Vegyes.

Az uj királyi palota konyhái. A budai uj királyi palota épitése már annyira előrehaladt, hogy hozzáfoghattak a szuterrénben a konyhatüzhely berendezéséhez. Ez az egész berendezés hazai gyárakban készül. Az a takaréktüzhely, melyen az udvari ebédek készülnek, nyolcz méter hosszu és 2000 ember számára lehet rajta főzni, az egyes, részei légszeszfütésre vannak berendezve és vizvezetékkel ellátva. Az a takaréktüzhely melyen ő Felsége ebédjei készülnek, negyedfél méter hosszu, delta fémből való és hazai fajansz gyárban készült, festett, zománczozott porczellán diszitéssel van boritva. Nemkülönben most épitik a főherczegek számára készülő takaréktüzhelyt és azt a tüzhelyt, melyen a személyzet ebédje készül. Az egyenlő hőmegosztást előidéző füst-vezeték a padozat alatt fut le. A takaréktüzhelyek hosszu külföldi tanulmány után készültek s e nemben valóságos remekek. A négy takaréktüznely értéke megközeliti a 100.000 frtot. A konyhák és mellékhelyiségeknek száma negyven.

Az amerikai zászló eredete. Talán Amerikában magában is kevesen ismerik az amerikai csillagos lobogó eredetét. A csillagokat és ezüstcsikokat magának Washington Györgynek a családi czimeréből ſvették, a mint ez az althorpei temetőben, Skócziában, Washington János és Erzsébet sirján látható. kik a hires szabadsághősnek déd-szülői voltak. A Washingtonok czimerében azonban csak két csik és három csillag van. Az amerikaiak a csikok számát hétre szaporitották, csillagot pedig annyit vettek, ahány államuk s szabadságharcz alatt volt. Most az amerikai lobogón negyvennégy csillag van, megfelelőleg az Egyesült-Államokat alkotó negyvennégy államnak. A spanyol-amerikai háboru befejezése után talán két csillaggal több lesz a lobogón. Az egyik az Unióba bekebelezendő Kubáé, a másik a Fülöp-szigeteké.

A rögtönzés. Egy szellemes irót a ház urnője fölszólit, hogy irjon valamit az emlékkönyvébe. Az iró megteszi, azután leül egy sarokba, nem szól többé egy szót sem, csak folyton gondolkozik.

— Min töpreng oly sokáig? kérdezi a háziasszony.

— Keresek egy jó gondolatot, hogy kéznél legyen, ha majd megint rögtönöznöm kell egy emléklapba.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Aratási tudósitások. Tisztelt levelezőinket felkérjük, hogy tudósitsanak bennünket minél előbb az aratási eredményekről. Lehetőleg arra a kérdésre kérünk feleletet, hogy hány holdnyi területen milyen minőségü és mennyi mennyiségü buza termett?

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**
Főmunkatárs: **Ujlaki Antal**

Foulard-selyem 65 krtól

— **3 frt 35 krig** méterenként legujabb mintázat s szinekben —

valamint **fekete, fehér és szines Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig** méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 külömböző fajta és 2000 külömböző szin és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállitva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben
(cs. és kir. udvari szállító.)

5083. sz.
1898. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

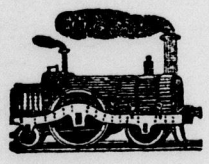
A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Hegedüs Sándor derecskei lakos végrehajtatónak Szőllősy Károly és neje Szentesi Mária tépei lakos végrehajtást szenvedő elleni 61 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a derecskei kir. járásbíróság) területén levő, Tépe község határában fekvő, a tépei 76. sz. tjkvi A. I. 1184. hrsz. részletre 114 frtban a tépei 445. sz. tjkvi A + 576. hrsz. részletre 18 frtban a tépei 416. sz. tjkvi, A + 1652. hrsz. részletre 62 frtban, a tépei 436. sz. tjkvi A + 1408. hrsz. részletre 172 frtban, a tépei 436. sz. tjkvi A + 1241. hrsz. részletre 102 frtban és a tépei 446. sz. tjkvi A + 901. hrsz. részletre az árverést 220 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1898. évi julius hó 30. napján délelőtt 9 órakor** Tépe község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 11 frt 40 krt, 1 frt 80 krt, 6 frt 20 krt, 17 frt 20 krt, 10 frt 20 krt és 22 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál, 1898. évi május hó 19-én.

Nagy Károly,
kir. táblai biró.

683—1—1

Vasuti menetrend.

Érvényes 1898. május hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		Vonat	Érkezik	
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonat	1.28	délután
P.-Ladány	3.37 délután	Tv. sz. sz.	5.11	délután
P.-Ladány	8.15 este	Személyvonat	9.45	este
Budapest	9.01 reggel	Gyorsvonat	1.54	délután
Budapest	12.36 délután	Személyvonat	8.10	este
Budapest	10.27 este	Személyvonat	5.35	reggel

Debreczen—M.-Sziget

Szatmár	5.22	reggel	Személyvonat	1.— délután
M.-Sziget	3.—	reggel	Személyvonat	9.45 délelőtt
M.-Sziget	3.56	délután	Személyvonat	10.49 este
M.-Sziget	6.59	délután	Gyorsvonat	11.40 este
M.-Sziget	6.55	este	Tv. sz. sz.	7.— reggel

Debreczen—Szerencs

Szerencs	8.25	reggel	Személyvonat	11.26 délelőtt
Szerencs	4.02	délután	Személyvonat	7.06 délután
Szerencs	7.05	este	Személyvonat	9.55 este

Debreczen—Füzes-Abony

Füzes-Abony	4.42	reggel	Vegyesvonat	18.24 délelőtt
Füzes-Abony**	4.16	délután	Vegyesvonat	8.00 délután

Debreczen—Nagy-Léta—Vértes

N.-Léta—Vértes	8.35	reggel	Vegyesvonat	10.46 délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.21	délután	Vegyesvonat	6.24 délután

Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök

B.-Szt-Mihály	5.28	reggel	Vegyesvonat	8.58 reggel
B.-Szt-Mihály	4.06	délután	Vegyesvonat	7.02 délután

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		Vonat	Indul onnan	
P.-Ladány	7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.12	reggel
P.-Ladány	5.14 reggel	Személyvonat	4.06	reggel
Budapest*		Gyorsvonat	9.15	este
Budapest	3.36 délután	Személyvonat	9.31	délelőtt
Budapest	6.50 délután	Gyorsvonat	2.11	délután
Budapest	2.40 éjjel	Személyvonat	7.06	este

M.-Sziget—Debreczen

M.-Sziget**	7.51	reggel	Személyvonat	4.— reggel
M.-Sziget	12.16	délután	Személyvonat	6.— reggel
M.-Sziget	6.54	délután	Személyvonat	1.31 délután
M.-Sziget	8.54	este	Gyorsvonat	4.11 délután
M.-Sziget	10.12	este	Személyvonat	8.46 délután

Szerencs—Debreczen

Szerencs	8.09	reggel	Személyvonat	5.02 reggel
Szerencs	12.21	délután	Személyvonat	9.07 délelőtt
Szerencs	7.57	este	Személyvonat	5.20 délután

Nagy-Léta—Vértes—Debreczen

N.-Léta—Vértes	7.18	reggel	Vegyesvonat	5.18 reggel
N.-Léta—Vértes	3.13	délután	Vegyesvonat	1.00 délután

Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök—Debreczen

B.-Szt-Mihály	8.17	reggel	Vegyesvonat	5.25 reggel
B.-Szt-Mihály	6.41	este	Vegyesvonat	3.27 délután

Füzes-Abony—Debreczen

Tisza-Füred	8.—	reggel	Vegyesvonat	4.18 reggel
Füzes-Abony	5.36	délután	Vegyesvonat	11.39 délelőtt
F.-Abony***	7.50	este	Vegyesvonat	5.25 délután

* Csak P.-Ladányig.
** Csak Szatmárról.
*** Csak Ohat-Kócsig.

Dr. Spitzer arczkenőcse

csakis zöld czédulán levő ezen aláirással valódi

Dr Spitzer

Dr. Spitzer

arczkenőcse . . **35** és **50** kr.
mosdóvize . . **40** „
Salvator-szappan **50** „
Lyoni-rizspora . **50** és **80** „

eltávolitanak mindennemü **arczfoltot, pörsenést és szeplőt** és ezáltal finomitják az arczbőrt.

Dr. Spitzer arczkenőcse 50 **év** óta minden világrészbe szétküldetik.

Rosenfeld kézpasztája,

mely csakis félhold alakú védjegygyel valódi, **három nap alatt minden kezet gyengéddé és fehérré varázsol.**

Egy üvegtégely ára 60 kr.

Kapható **Örvényi Ottó** és **Rothschnek V. E.** gyógyszerészeknél, valamint **Franciscus és Jónás** gyógyáruüzletében. 572 10—5

Főraktár: **Dr. Kovács Ernő**
gyógyszertár és illatszergyár
BUDAPEST, VI. Gyár-utcza 17. sz.

657—10—10

Csokonai nyomda
és kiadó-részvénytársaság
Debreczen Halpiacz.

Ügyvédi és ev. ref. egyházi nyomtatványok

következő olcsó árszámitás mellett kaphatók:

Nyomtatványszám		Alak	25 db krajczár	100 db krajczár
1	Adóslevél	0 1/4 iv	5	20
2	Téritvény	0 1/2 „	10	40
3	Zálogolási és becslési jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
4a)	Árverési jegyzőkönyv (küliv)	0 1/1 „	20	75
4b)	Árverési jegyzőkönyv (beliv)	0 1/1 „	20	76
5	Hirdetés elsőbbségi jog érvényesithetése végett	0 1/2 „	10	40
6	Biztositási végrehajtási kérvény	0 1/1 „	20	75
7a)	Tárgyalási jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
7b)	Tárgyalási jegyzőkönyv (községbirósági)	0 1/1 „	20	75
8	Igénykereset, tulajdonjogi	0 1/1 „	20	75
9	Sommás váltókereset	0 1/1 „	20	75
10	Sommás kereset (végzéssel)	0 1/1 „	20	75
11	Meghatalmazás	0 1/2 „	10	40
12	Csődkereset	0 1/2 „	10	40
13	Váltó-óvás (fehér irodai papiron)	0 1/1 „	30	100
14	Árverési hirdetés	0 1/2 „	10	40
15a)	Adásvevési szerződés	0 1/1 „	20	75
15b)	Adásvevési szerződés	0 1/1 „	20	75
16a)	Csere-szerződés	0 1/1 „	20	75
16b)	Csere-szerződés	0 1/1 „	20	75
17	Rendelvény	0 1/2 „	10	40
18	Árverést kitüző végzés	0 1/2 „	10	40
19	Kézbesitési iv	0 1/4 „	05	20
20	Végrehajtási kérvény	0 1/1 „	20	75
21	Hivatalos jelentés	0 1/1 „	10	40
22a)	Árverési hirdetmény	0 1/2 „	10	40
22b)	Árverési hirdetmény	0 1/1 „	10	40
23	Tulajdonjog bekebelezése	0 1/1 „	20	75
24	Zálogjog törl. bekeb. iránti kérv.	0 1/1 „	20	75
25	Törlési nyilatkozat	0 1/2 iv	10	40
26	Költség jegyzék (fehér irodai papir)	0 1/2 „	15	50
27	Kötelezvény I.	0 1/2 „	10	40
28	„ II.	0 1/2 „	10	40
29	Nyugta	0 1/2 „	10	40
30	Adóslevél	0 1/1 „	20	75
31	Tanukihallgatási idézés	0 1/4 „	05	20
32	Idézvény	0 1/4 „	05	—20
33	Szóbeli végrehajtási kérvény	0 1/2 „	10	40
34	Árverést elrendelő végzés	0 1/2 „	10	40
35	Végzés végrehjtás tárgyában	0 1/2 „	10	40
36	Hirdetmény	0 1/2 „	10	40
37	Marasztaló itélet	0 1/2 „	10	40
38	Jegyzőkönyv mezőrendőri kihágásról	0 1/1 „	20	75
39	Biztositási jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
40	Kereset-levél	0 1/1 „	20	75
41	Kielégitési végrehajtási jegyzők.	0 1/1 „	20	75
42	Megkeresés idegen közs. bir. végreh.	0 1/2 „	10	40
43	Panasz-jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
44	Tanu kihallgatási jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
45	Jegyzék a pénzbirságról	4 1/1 „	25	90
46	Mutató-könyv	4 1/1 „	25	90
47	Határidő-napló	4 1/1 „	25	90
48	Panaszkönyv	8 1/1 „	30	110

Ev. ref. egyházi nyomtatványok.

Egyházi adófőkönyv	100 iv	3.00
Gondnoki Napló bevétel D/a. m.	„	1.50
„ „ kiadás D/b. m.	„	1.50
Pénzbeli számadás E/a. minta	„	1.50
Terménybeli számadás	„	1.50
Adófőkönyv c/minta	„	1.50
Egyházi adó-iv	100 drb	0.50
Esketési igazolvány	„	0.35
Keresztelési jegy	„	0.40

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készitünk el.

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1898.